

Strategie předcházení školní neúspěšnosti

Předmět úpravy Vyhláška č. 197/2016 Sb., kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další vyhlášky s účinností od 1. 9. 2016 přináší mimo jiné na základě ust. §7 odst. 3 povinnost školy zpracovávat a uskutečňovat preventivní program školy včetně strategie předcházení školní neúspěšnosti, šikaně a dalším projevům rizikového chování.

S žáky ohroženými školní neúspěšností může pracovat člen ŠPP jako výchovný poradce, školní metodik prevence, speciální pedagog, školní psycholog nebo jiný pedagogický pracovník. Ve spolupráci s třídními učiteli a vyučujícími jednotlivých předmětů zajišťuje žákům s SPU poskytování doporučených podpůrných opatření. Třídní učitelé vyhodnocují prospěch žáků ve třídě, u neprospívajících zjišťují příčinu neúspěchu. Vyhodnocují příčinu zhoršení prospěchu a v případě potřeby je vypracován Plán pedagogické podpory, ve spolupráci se členy ŠPP.

Faktory školní neúspěšnosti:

Osobnost dítěte - snížená inteligence, nedostatečná paměť, emoční labilita, nízká odolnost vůči zátěži, poruchy učení, poruchy chování a jiné zdravotní komplikace žáka

Nepodnětné rodinné prostředí, žáci ohrožení sociálně nežádoucími jevy, problémy ve vztazích v rodině nebo ve škole (mezi kamarády, ve třídě, vztah s učitelem), nezájem rodičů o školu a spolupráci s ní, nadměrně ochranné rodinné prostředí

Špatná docházka do vyučování – neúčast žáků ve výuce, dlouhodobá absence, z toho plynoucí špatné porozumění probírané látce a následné nezvládnutí učiva.

Projevy žáka ohroženého školním neúspěchem

Na konci pololetí neprospěl z některých předmětů nebo je nehodnocen.

Dlouhodobě neplní zadané úkoly.

Porušuje soustavně školní řád a jsou mu ukládána kázeňská opatření.

Dlouhodobá či častá krátkodobá absence ve škole.

Nesystematická příprava na vyučování.

Řešení školní neúspěšnosti

Včasné podchycení žakových potíží ve spolupráci s ostatními vyučujícími.

Úzká spolupráce třídního učitele se členy ŠPP

Podle závažnosti problému spolupráce s rodinou, interakce mezi rodinou a školou

V neposlední řadě je nezbytné podrobit dítě kvalitní pedagogické, speciálně-pedagogické a případně psychologické diagnostice, aby byly odhaleny konkrétní příčiny selhávání žáka ve škole. Diagnostika žakových možností, učebních stylů a vzdělávacích potřeb nám pak umožní nastavit vhodná opatření.

Možná opatření volíme individuálně na základě diagnostiky a zjištěných potřeb žáků:

Poruchy učení a chování, jiná zdravotní omezení a znevýhodnění: kompenzace nedostatků s pomocí speciálně pedagogických metod a postupů na základě doporučení z PPP nebo SPC, je možno vypracovat plán pedagogické podpory, individuální vzdělávací plán, zařadit hodinu speciální péče či pedagogické intervence

Odchylka v celkové úrovni inteligence: žákovi bude stanoveno základní učivo, které po něm bude požadováno podle jeho možností a schopností, vhodné metody práce, motivace - zažití úspěchu, možnost opravit si známku, individuální konzultace ve vyučování i mimo něj, spolupráce s PPP – je možno zařídit personální podporu asistenta pedagoga či druhého pedagoga

Žáci sociálně znevýhodnění: motivace žáka k učení, spolupráce s rodinou, vytvoření podmínek pro domácí přípravu i ve škole ve volných hodinách, přístup k internetu ve škole.

Žáci s vysokou absencí jsou velmi často ohroženi sklouznutím do školní neúspěšnosti: včas žákům nabídnout podporu při zvládnutí zameškané látky - plán dostudování učiva a termíny dozkoušení, konzultace s žákem a rodiči, kde se domluví zvýšený dohled nad žákem.

Strategie předcházení školní neúspěšnosti

Posilovat zvýšenou pozitivní motivaci k učení.

Klást důraz na pozitivní hodnocení. Hodnotit žáky vzhledem k jejich osobnímu pokroku, nesrovnávat se spolužáky.

Zajišťovat vhodné pomůcky vzhledem k odlišným stylům učení.

Stanovit přiměřený rozsah učiva.

Pomoc při začleňování žáků do třídního kolektivu.

Dbát na pravidelnou docházku do školy.

Podporovat aktivitu žáků, jejich vzájemnou komunikaci a sdílení názorů s vrstevníky.

Spolupráce s okolními MŠ – návštěvy dětí z MŠ ve škole podporuje adaptaci na školní prostředí

Komunikace a spolupráce mezi rodinou a školou, věnovat pozornost rodinnému zázemí žáka.

Přestup žáka na druhý stupeň

Delší čas na adaptaci žáků.

Efektivní komunikace mezi bývalým třídním učitelem 1. a budoucím třídním učitelem 2. stupně.

Dvoudenní adaptační kurz – vždy na začátku září, seznámení s třídním učitelem, společné zážitky, postupné tvoření bezpečného prostředí pro žáky.

Nemoc, zvýšená absence, podezření na záškoláctví, nevhodné sociální prostředí

Při dlouhodobé absenci je třeba s rodinou žáka úzce spolupracovat, zajistit doplňování učiva, ulehčit návrat žáka do školy - plán doplnění učiva a přezkoušení

Sledovat absenci žáka – zda se jedná o dlouhodobou nemoc či časté krátké absence. Důsledně dbát na omlouvání absence a nejasnosti řešit ihned. V případě pochybností se obrátit na členy ŠPP či vedení školy.

V případě podezření na nepodnětné nebo nevhodné sociální prostředí a z něj plynoucí školní selhávání lze ve spolupráci se členy ŠPP nebo vedením školy, kontaktovat OSPOD a zajistit nápravu.

V Opavě 1. 9. 2023

vypracovala Mgr. Eva Staňková